Arendal havn Handlings og - økonomiplan 2027-2030

Arendal Havn KF

Dette er Arendal havn

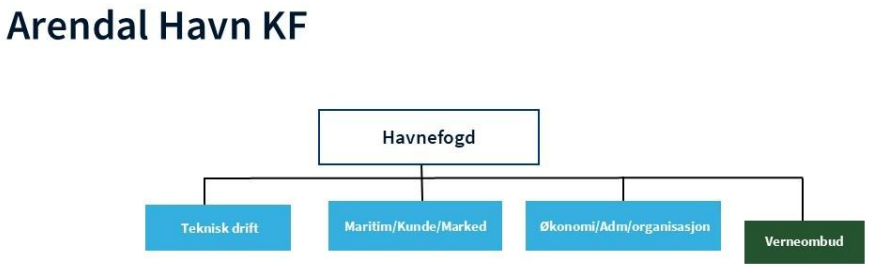

Arendal Havn KF er et kommunalt foretak under Arendal kommune. Foretaket skal sikre effektiv og forsvarlig drift av havneanlegg og tilhørende eiendommer, og være et konkurransedyktig havne- og transportknutepunkt for regionen. Havnen skal legge til rette for lokal og regional verdiskaping, nye næringsetableringer og økt sjøtransport. Dette har krevd og vil fortsatt kreve investeringer i havneinfrastruktur.

Foretaket ivaretar kommunens oppgaver etter havne- og farvannsloven og samarbeider med andre kommunale virksomheter for å sikre gode løsninger i tråd med kommunens planer og målsettinger. Havnen skal også ha en tydelig klima-, energi- og miljøprofil.

Virksomheten er delt inn i tre hovedområder: ordinær havnedrift, småbåthavner og gjestehavn. Inntektene kommer hovedsakelig fra havnetjenester, utleie av arealer og eiendommer, båtplassleie og tjenester i gjestehavnen. Havnestyret utarbeider forslag til handlings- og økonomiplan, som legges frem for bystyret til behandling.

I tillegg til den kommersielle havnedriften har foretaket ansvar for småbåthavner, ferjekaier, av- og påstigningsbrygger og andre offentlige brygger. Disse anleggene er viktige for innbyggernes tilgang til sjøen og skjærgården.

Arendal Havn KF har 15 fast ansatte. Ved økt aktivitet og i sesong leies det inn ekstra personell og utstyr etter behov.

Våre mål og prioriteringer

Arendal Havn KF skal legge til rette for økt sjøtransport og næringsaktivitet gjennom utvikling og drift av havnens anlegg og tjenester. I perioden 2027–2030 vil hovedprioriteringen være å ferdigstille investeringene på Eydehavn, øke godsaktiviteten og få større inntekter fra havnens eksisterende arealer og eiendommer – og tiltrekke nye kunder, økt godsaktivitet og inntekter fra blant annet fast ruteforbindelse.

På Eydehavn skal havnen ferdigstille og ta i bruk nye arealer for godshåndtering, lagring og annen havnerelatert virksomhet. Utbygging skal deles i to, der generelle grunnarbeider er generell havneinfrastruktur. Investeringer i terminalfunksjoner for ferge skal først gjennomføres når kostnadene er kvalitetssikret, og det foreligger bindende avtaler som sikrer inntektene og at utbyggingen i bla Nederland er sikret.

Havnen skal arbeide for økt godsaktivitet, følge opp eksisterende kunder og sikre inntekter fra havnens arealer og eiendommer. En viktig prioritering på kort sikt er å videreføre steineksporten fra Eydehavn og om mulig sikre et mer langsiktig grunnlag for denne aktiviteten, som ivaretar naboer og berørte og gir inntekter til havnen. Samtidig skal havnen arbeide for nye kunder og godsvolumer og avklare fremtidig bruk av Sandvikodden. Økte inntekter fra havnedriften skal bidra til å dekke renter og avdrag og redusere behovet for kommunalt tilskudd for å dekke lovpålagt minimumstilskudd.

I småbåthavnene skal vedlikehold og utskifting av eldre brygger prioriteres etter tilstand, sikkerhet og etterspørsel. Havnen skal kartlegge belegg, ledig kapasitet og etterspørsel i de enkelte havnene for å få et bedre grunnlag for prioritering av vedlikehold og investeringer. I gjestehavnen skal brannsikkerhet prioriteres, samtidig som drift og bemanning tilpasses sesongen og antall besøkende.

Havnen skal fortsatt ha god kontroll med driftskostnadene, særlig knyttet til bemanning, innleie, energiforbruk og vedlikehold. Målet er å øke inntektene etter store investeringer i havneinfrastruktur. Havn dekker alle løpende utgifter og kostnader (inkl. rentekost) men kommunelovens krav om minimumsavdrag har ikke vært mulig for havnen å dekke i 2025-2028 og tilskudd fra eierkommunen har vært nødvendig. Fra 2029 legger havnen til grunn å dekke alle utgifter inkl. minimumsavdrag med egne inntekter.

Utfordringer

Geopolitiske forhold har drevet energi og drivstoffpriser til uante høyder. Dette vil få konsekvenser for godsvolum, trafikk og nyetableringer.

Budsjettet for 2027 er lagt opp i balanse med et kommunalt tilskudd på 28 mill. kroner (minimumsavdrag). En viktig forutsetning er videreføring av steineksporten fra Eydehavn, med et budsjettert volum på 300 000 tonn. Manglende politisk godkjenning av steineksport, uten tilsvarende inntekter fra andre kilder eller reduserte kostnader, vil øke behovet for kommunalt tilskudd. Havnen vil derfor arbeide for å videreføre aktiviteten og om mulig sikre et mer langsiktig grunnlag for steineksporten med skjerming av naboer mot støy. Samtidig arbeides det med nye inntektsmuligheter, blant annet utleie av Sandvikodden, avklaringer gjennom rettsprosess for betaling av festeleie og andre kundeavtaler.

Den videre inntektsutviklingen av havnen vil blant annet avhenge av planlagt ferjedrift og nye etableringer. Oppstarten av ferjedriften vil særlig være påvirket av geopolitiske forhold, herunder utviklingen i dieselpriser, der stenging av Hormuzstredet, angrep på olje infrastruktur i Midt-Østen og krigen i Ukraina vil medføre varig høyere kostnader. Det budsjetteres med oppstart i 2029. Dette innebærer at inntektene som opprinnelig var forventet i 2028, trolig først vil bli realisert i 2029. For å begrense den økonomiske risikoen skal investeringene gjennomføres trinnvis, basert på kvalitetssikrede kostnader og bindende avtaler som sikrer et tilstrekkelig inntektsgrunnlag. Dette vil redusere det innledende investeringsbehovet, redusere risiko og gi større fleksibilitet frem til trafikkgrunnlaget er etablert.

Det forventes at økt aktivitet på Eydehavn vil stille større krav til kaikapasitet og trafikkavvikling. Ved oppstart av daglig ROPAX-trafikk kan tilgjengelig kaikapasitet for andre fartøy bli noe mer begrenset. Havnen må derfor planlegge og samordne ferjeanløp, godshåndtering og øvrig havnetrafikk for å utnytte eksisterende kapasitet best mulig. Behovet for ytterligere kailengde må vurderes i takt med utviklingen i trafikken.

Dagens veiforbindelse fra E18 til Eydehavn gir utfordringer for transport og trafikkavvikling til havnen. Frem til den nye veien er på plass, vil god planlegging og samarbeid mellom havnen, transportører og øvrige berørte parter være viktig for å sikre nødvendig havneaktivitet og begrense ulempene for nærområdet.

Småbåthavnene har fortsatt et betydelig vedlikeholdsetterslep, samtidig som investeringsmidlene er begrensede. Vedlikehold og utskifting må derfor prioriteres ut fra anleggenes tilstand, sikkerhet og etterspørsel etter båtplasser.

Budsjettvedtak

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**-44 979**	**-45 773**	**-46 755**	**-46 438**	**-50 355**
Avskrivninger	24 392	19 623	21 697	22 697	22 024
Sum netto driftsutgifter	**-20 587**	**-26 150**	**-25 058**	**-23 741**	**-28 331**
Brutto driftsresultat	**-20 587**	**-26 150**	**-25 058**	**-23 741**	**-28 331**
Renteinntekter	-250	-765	-537	-70	-129
Utbytter	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	17 953	23 605	22 709	21 057	20 574
Avdrag på lån	27 187	22 933	24 583	25 451	24 696
Netto finansutgifter	**44 890**	**45 773**	**46 755**	**46 438**	**45 141**
Motpost avskrivninger	-24 392	-19 623	-21 697	-22 697	-22 024
Netto driftsresultat	**-89**	**0**	**0**	**0**	**-5 214**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	89	0	0	0	5 214
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**89**	**0**	**0**	**0**	**5 214**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Arendal Havn KF	-89	0	0	0	-5 214
Sum bevilgninger drift, netto	**-89**	**0**	**0**	**0**	**-5 214**
Herav:					
Netto renteutgifter og -inntekter	17 703	22 840	22 172	20 987	20 445
Avdrag på lån	27 187	22 933	24 583	25 451	24 696
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**-44 979**	**-45 773**	**-46 755**	**-46 438**	**-50 355**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	85 367	17 000	45 000	40 000	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	571	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**85 938**	**17 000**	**45 000**	**40 000**	**0**	**0**
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	-4 988	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-658	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-75 856	-17 000	-45 000	-40 000	0	0
Sum investeringsinntekter	**-81 501**	**-17 000**	**-45 000**	**-40 000**	**0**	**0**
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	1 551	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**1 551**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**5 988**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Teknisk utstyr 2020	4 472	0	0	0	0	0
Gjestehavn 2022	814	0	0	0	0	0
Håndteringsutstyr/logistikk	465	0	0	0	0	0
Eydehavn terminal småbåthavner 2025	443	0	0	0	0	0
Regulering og prosjektering (2021)	1 214	0	0	0	0	0
Areal (tilrettelegging og kjøp)	3 396	0	0	0	0	0
Masseuttak Eydehavn (Hotellheia - GBnr 52/701)	412	0	0	0	0	0
Sanering/forurensning	10 788	0	0	0	0	0
Roro Kai Eydehavn - 2024	62 128	0	0	0	0	0
Infrastruktur Eydehavn (terminal, bygg, ISPS)	1 234	2 000	0	40 000	0	0
Tilrettelegging havnerealer	0	0	40 000	0	0	0
Hovedprosjekt mindre investeringer	0	15 000	0	0	0	0
Utskiftning småbåthavn	0	0	5 000	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	**85 367**	**17 000**	**45 000**	**40 000**	**0**	**0**

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Utlån av egne midler	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Sum del 1-4	**85 367**	**17 000**	**45 000**	**40 000**	**0**	**0**

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	0	0	0	0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	-22 943	-17 000	-28 000	-28 000	0	0
Brukerbetalinger	0	0	0	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	-51 070	-58 956	-49 268	-51 948	-85 222	-90 335
Sum driftsinntekter	**-74 013**	**-75 956**	**-77 268**	**-79 948**	**-85 222**	**-90 335**
Lønnsutgifter	13 164	13 477	13 446	14 550	15 677	16 301
Sosiale utgifter	3 561	4 022	3 911	3 847	3 897	4 053
Kjøp av varer og tjenester	12 546	13 426	14 085	14 741	19 154	19 568
Overføringer og tilskudd til andre	126	52	53	55	56	58
Avskrivninger	21 591	24 392	19 623	21 697	22 697	22 024
Sum driftsutgifter	**50 989**	**55 369**	**51 118**	**54 890**	**61 481**	**62 004**
Brutto driftsresultat	**-23 024**	**-20 587**	**-26 150**	**-25 058**	**-23 741**	**-28 331**
Renteinntekter	-650	-250	-765	-537	-70	-129
Utbytte	0	0	0	0	0	0
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-2	0	0	0	0	0
Renteutgifter	18 186	17 953	23 605	22 709	21 057	20 574
Avdrag på lån	24 809	27 187	22 933	24 583	25 451	24 696
Netto finansutgifter	**42 343**	**44 890**	**45 773**	**46 755**	**46 438**	**45 141**
Motpost avskrivninger	-21 591	-24 392	-19 623	-21 697	-22 697	-22 024
Netto driftsresultat	**-2 273**	**-89**	**0**	**0**	**0**	**-5 214**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 273	89	0	0	0	5 214
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**2 273**	**89**	**0**	**0**	**0**	**5 214**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringer i økonomiplanen

Investeringstabell Arendal havn

Investeringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan				Sum
Prosjektkode	Investeringsprosjekter	2027	2028	2029	2030	2027-30
	Arendal Havn KF					
11617	Infrastruktur Eydehavn (terminal, bygg, ISPS)	0	40 000	0	0	40 000
11618	Tilrettelegging havnerealer	40 000	0	0	0	40 000
MP-2	Utskiftning småbåthavn	5 000	0	0	0	5 000
	Sum Arendal Havn KF	**45 000**	**40 000**	**0**	**0**	**85 000**
	Sum	**45 000**	**40 000**	**0**	**0**	**85 000**

Investeringer

Arendal Havn KF

Infrastruktur Eydehavn (terminal, bygg, ISPS)

I HØP 2027–2030 er det satt av 40 mill. kroner til ropax-terminal og nødvendig infrastruktur for fergedrift i 2028. Prosjektet avhenger av vedta i bystyret, og at forutsetningene for investeringer i Eemshaven og rederiets forpliktelser er oppfylt.

Tilrettelegging havnerealer

Havnearealene skal tilrettelegges for generell havnedrift, inkludert bruk av ro-ro-kaien. Investeringen legger også til rette for fremtidig fergedrift, men har nytteverdi uavhengig av denne. Passasjerfasiliteter og løsninger for kontroll og sikkerhet etableres senere. Prosjektet er klassifisert som et større investeringsprosjekt og krever eget vedtak i Arendal bystyre før bevilgningen kan benyttes.

Utskiftning småbåthavn

Nødvendig oppgradering av småbåthavner.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Disponering av driftsrammen

Oversikt Drift

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2025	Oppr. bud. i fjor 2026	2027	2028	2029	2030
Sentrale inntekter						
Sum sentrale inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sentrale utgifter						
Sum sentrale utgifter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Driftsutgifter per tjenesteområde						
Arendal Havn KF	0	0	0	0	0	0
Driftsutgifter per tjenesteområde	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Korr. finansutgifter i tjenesteområdene	-42 343	-44 890	-45 773	-46 755	-46 438	-45 141
Korr. avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner i tjenesteområdene	-2 273	-89	0	0	0	-5 214
Korr. motpost avskrivinger i tjenesteområde	21 591	24 392	19 623	21 697	22 697	22 024
Brutto resultat (KOSTRA)	**-23 024**	**-20 587**	**-26 150**	**-25 058**	**-23 741**	**-28 331**
Netto finansutgifter og inntekter						
Netto finansinntekter/finansutgifter	0	0	0	0	0	0
Finansutgifter i tjenesteområdene	42 343	44 890	45 773	46 755	46 438	45 141
Totale finansutgifter	**42 343**	**44 890**	**45 773**	**46 755**	**46 438**	**45 141**
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivinger i tjenesteområdene	-21 591	-24 392	-19 623	-21 697	-22 697	-22 024
Netto resultat (KOSTRA)	**-2 273**	**-89**	**0**	**0**	**0**	**-5 214**
Avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner						
Netto avsetninger	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner i tjenesteområdene	2 273	89	0	0	0	5 214
Totale avsetninger	**2 273**	**89**	**0**	**0**	**0**	**5 214**
Årsoverskudd (-)/Årsunderskudd (+)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	45 000	40 000	0	0
Sum finansieringsbehov	**45 000**	**40 000**	**0**	**0**
Bruk av lån	-45 000	-40 000	0	0
Sum finansiering	**-45 000**	**-40 000**	**0**	**0**
Sum finansieringsbehov	**45 000**	**40 000**	**0**	**0**
Sum finansiering	**-45 000**	**-40 000**	**0**	**0**
Udekket finansiering	**0**	**0**	**0**	**0**